

Torshälla hembygdskommun S:t Olofs Gille

YTTRANDE ÖVER FÖRDJUPNINGSSSTUDIE AV HOLMBERGSPARKENS UTVECKLING

Torshälla Hembygdskommun Sankt Olofs Gille har tagit del av förslaget och lämnar här nedan våra synpunkter.

Sankt Olofs Gille har sedan mycket länge engagerat sig i Holmberget och dess skötsel och utveckling. 1897 skapar Torshällasonen och patrioten Georg Nyström Holmberget, ”Torshällas Skansen ” och försörjer parken och kullen med växtlighet, restauration, monument, minnesmärken och aktiviteter. Och 1936 bildas Holmbergskommunen, senare omvandlad till Torshälla Hembygdskommun Sankt Olofs Gille. Vi menar att denna historiska kunskap om Holmberget och dess profil är viktig för att kunna hantera eventuella förändringar om Holmberget.

Arbetsuppgiften för Gillet alltsedan tillkomsten har varit att värna om Holmbergets kulturhistoriska och historiska kvaliteter och att understödja användningen som Torshällas stadspark med aktiviteter typ Nationaldagsfirande, allsång, Valborgsfirande och annat vid scenbyggnaden på Holmberget. I vår bok, ”Torshälla ABC 2017”, ett lexikon över Torshälla kallar vi Holmberget ”Torshällas gröna oas”.

I vårt yttrande här nedan med våra avlämnade synpunkter på det rubricerade förslaget ”Fördjupningsstudie över Holmbergets utveckling” har Gillet sålunda följande synpunkter:

Holmberget ska alltfört fungera som Torshällas stadspark. Holmbergets långa historia och kulturella användning ska även i framtiden beskrivas och säkras.

Aktiviteter ska även i fortsättningen stimuleras, vilket ställer krav på förslagets problematiska inhägnande av Holmberget och eventuella, nya ägandekrav på mark och nyuppförda fastigheter.

Med allt detta, och med farhågor för ekonomi, problem med hållbarhet av trafik på kullen och de stora ingrepp som måste göras för byggnation i plan enligt förslag B och C och behov av privata markremsor och ytterligare avsmalning av de offentliga ytorna är Gillets grundförslag:

Att detta förslag, som vi ser mer som ett arkitektförslag, ett planeringsscenario snarare än rubrikens fördjupningsstudie bör förslaget pausas till dess beslutsfattarna ser konsekvenserna av utbyggnadsförslaget på kvarteret Gillet, också problematiskt utifrån boende, behov och trafiklösningar. *(Mkt. Bra argument!)*

Om detta, vår reservation här, mot förmodan tillbakavisas, anser Gillet att bebyggelseförslag alt. C är helt uteslutet och att även förslag B måste justeras vad gäller våningshöjd (max 2 våningar) och anpassas vad avser husstorlekar, färgsättning och val av fasadmateriäl. Att som i förslaget beskriva förslag B och C som småskaligt är ologiskt och fullständigt provocerande med tanke på hur Holmberget och parkens gränser till gaturummet idag ser ut på Eskilstunavägen och Brogatan. Bara att lägga nybyggnad i nivå enligt förslag B kräver oerhört stora kostnader och markförändringar (sprängning av sten) med problem för intilliggande fastigheter på bägge sidor av Eskilstunavägen och korsningen mot Brogatan.

Vad gäller grönytan som kvarstår i förslaget och som gränsar till restaurangen Tre Byttor måste den som alla parkytor på Holmberget ha en helt annan skötselnivå än idag. Scenbyggnaden måste rustas upp, förses med publikytor och loger. Tre Byttor, såvitt ingen annan restauratör går in, måste ges en annan användning. Gillet anser att det inte finns några historiska och estetiska skäl att bevara ”Tre Byttor”, byggnaden kan ges en annan utformning och användning. En gillesmedlem har föreslagit rivning och uppförande av ett orangeri, med trädgård etc. som anknuter till Linnétradition etc. i Torshälla. En pendang till det i förslaget fina idén med Floraterass och café.

Även i förslag B, med angivande av "garageuppfart" i hus tre, saknas konsekvensbeskrivningar av ett ökat boende i Torshälla med krav på parkeringsplatser och behov av angörning, uppfart och infart. Förslagets inritade smala väg mellan huskropparna är helt orealistiskt, då dagens stängda uppfart kommer att ersättas av biltrafik och mötande trafik, vilket kräver en helt annan dimensionering. Lägg till detta nuvarande trafiksituation vid Brogatan och nya problem med parkeringsplatser och utfarter från boende uppe på Holmberget.

Förslaget erkänner självt sina brister, när studien i slutet beskriver vad som måste göras "I fortsatt arbete". Här syns alla obeskrivna problem och svårösliga konsekvenser i studien och att man i detta läge inte har tänkt på redan lagd planering för kvarteret Gillet, anpassning till byggnader, boenden vid angränsande gator och redan idag besvärlig trafikmiljö vid Eskilstunavägen och Brogatan. Parallellt föreligger också en remiss om Kulturmiljöprogram för Eskilstuna och Torshälla, något som ser märkligt ut vid sidan av denna fördjupningsstudie över vad som Gillet anser ett oerhört intressant viktigt kulturmiljöområde i Torshälla, nämligen just Holmberget.

Som i många förslag av denna typ, tror arkitekter att Torshälla ser ut så här alla månader, hela året. Sommargrönt med caféer, som någon ska driva, värme, aktiviteter (som någon ska driva och bekosta) och parkstråk etc.

En omformning av Holmberget med olika ägare, olika kommunala förvaltare ska hålla och fungera även en råkall novemberdag eller ett snöigt februari med krav på snöröjning m.m.

Gillet råder nu beslutsfattarna: Pausa förslaget, utred först konsekvenserna i "Fortsatt arbete" och kostnader, ägarval m.m. noggrannare och invänta konsekvenserna av de redovisade och eventuellt realiserade planerna för kvarteret Gillet.

Torshälla 2021-09-05

För Torshälla Hembygdsförening S:t Olofs Gille

Tryggve Lundh, Ålderman(ordförande)